

Rendszergondolkodás játékosan

Előszó a magyar kiadáshoz

Dennis Meadows

Legyen a cél akár személyes vágyak megvalósítása, hatékony részvétel a csapatmunkában, a cég felkészült vezetése, valamilyen közfeladat sikeres ellátása vagy épp globális gondok megoldása – a komplex, összetett rendszerek viselkedésének megértése elengedhetetlen. Késleltetések, paradigmák, visszacsatolási hurkok, nemlineáris kapcsolatok – hogy csak

néhányat említsek a társadalom minden szintjén jelen lévő rendszerek viselkedését befolyásoló tulajdonságok és törvényszerűségek közül.

Sajnos az emberek többsége nem érti a komplex rendszerek viselkedését. Úgy képzelik, hogy a közös célok és őszinte erőfeszítések elegendőek bármilyen eredmény eléréséhez. De még ha bizalom jellemez is egy összehangolt, keményen dolgozó csoportot, akkor is gyakran épp a kitűzött célok ellenkezőjét éri el. S ha tovább erőltetjük a dolgot, az eredmény még siralmasabb lehet!

A gazdagok és szegények között szélesedő szakadék, az erősödő konfliktusok, a gyorsuló környezetpusztulás és a fenyegető pénzügyi káosz – csak egy-két példa annak érzékeltetésére, hogy az őszinte erőfeszítés önmagában nem elegendő. Arra van szükség, hogy az emberek megértsék a rendszerek viselkedése és az ezt meghatározó törvényszerűségek közötti szoros kapcsolatot. Mivel az őszinte erőfeszítés nem elég, a sikerhez gyakran a rendszert meghatározó szabályokat vagy paradigmákat kell alapvetően megváltoztatni.

E könyvben olyan gyakorlatokat és játékokat mutatunk be, melyek épp ebben segítenek.

Egy bölcs kínai egyszer azt mondta: ' Amit hallok, azt elfelejtem. Amit látok, arra emlékszem. Amit csinállok, azt megértem.'

A játék cselekvés általi tanulást elősegítő eszköz.

Az 1990-es években Linda Booth Sweeney egyszerű játékokkal kezdett kísérletezni, hogy az emberek könnyebben megértsék a rendszereket. Tíz rövid gyakorlat leírását tette közzé egy rövid cikkben, melyet olvasva felismertem a megközelítés jelentőségét. Összefogtunk Lindával további húsz játék kidolgozására, s ez az összesen harminc gyakorlat most először jelenik meg magyarul.

Könyvünket nem csendes, magányos olvasgatásra szántuk. A kötet tetteket, együttműködést, bemutatást és megbeszélést igényel. De ha ön tanár, tanácsadó, cégvezető, előadó, főnök vagy épp egy csapat tagja, akkor rendkívül hasznosnak találja majd a gyakorlatokat. Magam is több tucatszor játszottam őket Magyarországon és több százszor Európában. Olyanok, mint a fűszerek a levesben – önmagukban nem elegendőek, de a többi összetevőt nagyon fel tudják dobni. Egy tartalmas előadással, műhelyfoglalkozással, csoportmegbeszéléssel vagy vezetői beszámolóval együtt eredményesen rámutathatnak a lényegre és kézzelfoghatóvá tehetik az elhangzottakat mások számára a két főtől az 500 főnél nagyobb csoportokig, mégpedig gyorsan. Az itt leírt gyakorlatok időigénye 2-3 perctől 30-60 percig terjed, legtöbbjük öt percen belül elvégezhető. Nincs szükség hozzájuk számítógépre, sőt többnyire semmiféle különleges előkészületre, anyagra sem.

Olvassa el figyelmesen a leírást és próbálja ki a gyakorlatokat. Néha egy egyszerű játékot meglepő módon nehéz jól alkalmazni. Először gyakoroljon a barátaival, míg hibátlanul nem megy fejből, aztán kezdje fejleszteni.

Próbálgassa a kedvenc gyakorlatait különféleképpen, más-más helyzetekre és célokra. Mindeközben komoly előrelépést fog elérni a komplex rendszerek megértésére tett erőfeszítések terén, ami közelebb viszi céljai eléréséhez.

Dennis Meadows, Bécs, 2011. szeptember 4.